

**Національний університет біоресурсів і
природокористування України**

Юридичний факультет

Кафедра теорії та історії держави і права

**Студентський науковий гурток «Клуб юних
теоретиків»**

**Студентський науковий гурток «Дискусійний
клуб «De jure!»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

XVI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

16 листопада 2023 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

Матеріали XVI Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»

П.78

Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVI
Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 16 листопада 2023 р.) / Укладачка:
Віра Качур. К., 2023. 234 с.

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**

Іванець Ірина

магістрантка 1 року навчання юридичного факультету
Національного університету біоресурсів
і природокористування України (м. Київ)

Деякі проблеми правового регулювання сільського розвитку*

Нині особливої актуальності набуває проблема сільського розвитку, оскільки відбувається занепад сільських територій, соціальної та виробничої інфраструктури, тому проживаючи в сільській місцевості людина не відчуває себе соціально захищеною, що врешті-решт призводить до зменшення кількості сільського населення. Так, відповідно до ст. 1 Закону України «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року» основними складовими державної аграрної політики є комплекс правових, організаційних і економічних заходів, спрямованих на підвищення ефективності функціонування аграрного сектору економіки, розв'язання соціальних проблем сільського населення та забезпечення комплексного і сталого розвитку сільських територій [6].

На даний час однозначного визначення поняття «сільський розвиток» немає, українські науковці трактують його по різному, зазвичай поряд із поняттям «розвиток сільських територій» та «розвиток сільської місцевості». Проте, спроба дати офіційне визначення терміну «сільський розвиток» висвітлено у проєкті Закону України «Про основні засади державної аграрної політики та державної політики сільського розвитку» [7] в якому зазначено,

* Наукова керівниця – професорка кафедри аграрного, земельного та екологічного права імені академіка В.З.Янчука Національного університету біоресурсів і природокористування України Олена Гафурова

що сільський розвиток – це процес, при якому покращення якості життя та економічного благополуччя населення, що проживає у сільській місцевості, є взаємопов'язаними та взаємозалежними.

У Концепції розвитку сільських територій, схваленій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2015 р. № 995-р, поняття «сільський розвиток» вживається поряд із терміном «розвиток сільських територій». Метою даної Концепції є створення необхідних організаційних, правових та фінансових передумов для сільського розвитку шляхом досягнення гарантованих соціальних стандартів і покращення умов проживання сільського населення, охорони навколишнього природного середовища, збереження та відновлення природних ресурсів у сільській місцевості, збереження сільського населення як носія української ідентичності, культури і духовності, приведення законодавства у сфері сільського розвитку у відповідність із стандартами ЄС [5].

Щодо поняття «сільські території» В. М. Єрмоленко визначив, «сільські території» — це просторово-географічне середовище проживання і виробничої діяльності населення, яке у переважній більшості займається сільськогосподарським виробництвом, організоване переважно у межах окремого сільського населеного пункту з територіальним органом управління на рівні сільської ради, а також середовище розміщення виробничих й рекреаційних ресурсів, необхідних для життєдіяльності селян та сільськогосподарської діяльності на цій території [4].

На основі аналізу тенденцій та особливостей функціонування сільських територій України встановлено, що основними проблемами їх розвитку є: соціально-демографічні, інфраструктурні, економічні, екологічні, інституціональні. Наявність вищенаведених проблем в Україні, потребує дієвих механізмів створення сприятливих умов для комплексного сільського розвитку, високоефективного конкурентоспроможного як на внутрішньому, так і зовнішньому ринку аграрного сектору, розв'язання соціальних проблем села, гарантування продовольчої безпеки країни, збереження селянства як носія української ідентичності [2, с. 114].

Однією із складових сільського розвитку, є соціальний розвиток села, що сприяє поліпшенню якості життя селян, посиленню їх соціальної захищеності і виступає необхідною умовою розвитку підприємницької діяльності в сільській місцевості. Світовий та вітчизняний досвід засвідчують, що розвиток соціальної сфери села є одним із основних чинників стабілізації соціально-економічних відносин, створення умов для сталого економічного зростання [1, с. 491]. Доцільно відмітити, що інститут соціального розвитку села, має комплексний характер, він проявляється, по-перше, у наявності комплексу норм, які регулюють неоднорідні та відносно самостійні суспільні відносини; по-друге, цей комплекс складається не тільки з аграрно-правових норм, а й норм інших галузей права, що відбивають специфіку соціальної сфери села [3, с. 278].

В сучасних умовах повномасштабної війни забезпечення сільського розвитку, особливо його соціальної та екологічної складової, є практично неможливим. З найбільшими проблемами стикаються мешканці зон бойових дій і прифронтових територій, де відбувається руйнування житла та

соціальної / комунальної інфраструктури, засмічення земель відходами війни, знищення об'єктів природно-заповідного фонду тощо.

Післявоєнне відновлення України є неможливим без прийняття відповідної державної програми відродження сільських територій, в якій мають бути встановлені певні заходи, спрямовані на покращення рівня життя сільського населення та створення умов для подальшого забезпечення сільського розвитку в Україні.

Література

1. Аграрне право України: підручник за заг. ред. В. М. Єрмоленка. К.: Юрінком Інтер, 2010. 608 с.

2. Венгерська Н. С. Сільський розвиток України в умовах євроінтеграції: проблеми та перспективи. Економічний вісник Національного гірничого університету. 2015. № 4. С. 113-118.

3. Гафурова О. В. Теоретико-правові підходи до визначення інституту соціального розвитку села. Часопис Київського університету права. 2012. № 2. С. 277-281.

4. Єрмоленко В. М. Особливості формування категорії «сталий розвиток сільських територій». URL: <http://elibrary.nubip.edu.ua/7490/1/10evm.pdf>

5. Концепція розвитку сільських територій: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2015 р. № 995-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995-2015-%D1%80#Text>

6. Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року: Закон України від 18 жовтня 2005 року № 2982-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2982-15#Text>

7. Про основні засади державної аграрної політики та державної політики сільського розвитку: проект Закону України від 4 жовтня 2018 року № 9162. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64742